

چرا محمود احمدی‌نژاد این روزها ساکت است؟

احمدی‌نژاد نمی‌خواهد با همدردی با معترضان، جایگاه خود را به‌عنوان یکی از معتمدان نظام از دست بدهد و خشم مقامات عالی‌رتبه ساختار سیاسی ایران را برانگیزد.
#۴۷

به گزارش سایت خبری پرسون، المانیتور در این خصوص نوشته است: سکوت رئیس‌جمهور سابق، محمود احمدی‌نژاد از آغاز اعتراضات داخلی در ایران ۱۶ سپتامبر بسیار جالب است. احمدی‌نژاد پس از کناره‌گیری از قدرت در سال ۲۰۱۳، با احتیاط به جلو رفت تا تصویر عمومی جدیدی برای خود ایجاد کند؛ تصویری که مشخصه‌هایش نگرش‌های لیبرال، سیاست خارجی آشتی‌جویانه و دیدگاه‌های تساهل‌آمیز در مورد حقوق زنان است.

در این هشت سال ریاست‌جمهوری او، ایران را در انزوای بی‌سابقه‌ای فرو برد و یک دوره طولانی رکود اجتماعی و فرهنگی را رقم زد. تحت نظارت احمدی‌نژاد بود که فیس‌بوک و توئیتر مسدود شدند. چندین خبرگزاری و رادیو و تلویزیون خارجی مانند رویترز، بی‌بی‌سی ورلد و العربیه دفاتر خود را در تهران تعطیل کردند. چهره‌های اصلی طرفدار اصلاحات و روزنامه‌نگاران پس از انتخاب مجدد او در سال ۲۰۰۹ در دادگاه‌ها محاکمه و به حبس‌های طولانی محکوم شدند.

مهمتر از همه، پلیس اخلاقی نیروی انتظامی در سال ۲۰۰۶ به دستور احمدی‌نژاد تشکیل شد. او ایران را وارد تنش‌های دیپلماتیک زیادی کرد و در طول دوران ریاست‌جمهوری‌اش هیچ دعوت‌نامه‌ای از سوی هیچ کشور اروپایی دریافت نکرد.

سخنرانی‌های او در رویدادهای سازمان ملل و دیگر مجامع بین‌المللی تکرار شد و از سوی بسیاری از رهبران جهان مردود قلمداد شد. در سال ۲۰۱۲، دیلما روسف، رئیس‌جمهور وقت برزیل، پس از ورود احمدی‌نژاد به ریودوژانیرو برای شرکت در اجلاس سران سازمان ملل متحد ریو+۲۰، از دادن وقت ملاقات با وی خودداری کرد.

یکی از بزرگترین شکست‌هایی که او در آن شرکت داشت، سخنرانی ۲۴ سپتامبر سال ۲۰۰۷ بود که در دانشگاه کلمبیا در شهر نیویورک ایراد کرد. در این سخنرانی دانشجویان و سایر حاضران بارها او را هو کردند و به او می‌خندیدند. اظهارات مقدماتی رئیس دانشگاه، لی‌بولینگر، بیانگر یک کیفرخواست عمومی در قبال احمدی‌نژاد بود.

از زمان بازنشستگی، او تلاش کرد تا سابقه خود را به‌عنوان شخصیتی تحریک‌آمیز با ایدئولوژی‌های سازش‌ناپذیر در مورد حقوق مدنی و سیاست خارجی کنار بگذارد و در تلاشی ظاهری برای جذب طبقه متوسط شهری و تحصیلکرده، که احتمالاً شانس‌های او را برای کاندیداتوری بالا می‌برد، وارد میدان شود.

احمدی‌نژاد با مصاحبه با سازمان‌های رسانه‌ای که آشکارا با جمهوری اسلامی خصومت می‌کنند، مانند رادیو اروپای آزاد/رادیو آزادی و انتقادات پنهانی به دستگاه‌های امنیتی، سعی کرده خود را یک لیبرال جلوه دهد. استفاده او از رسانه‌های اجتماعی برای ارتباط با مردم آمریکا، تمجید از ستاره‌های NBA و دیگر چهره‌های برجسته فرهنگی آمریکا مانند آنجلینا جولی، لری کینگ و مالکوم ایکس، با توجه به سابقه سال‌ها سخنان خصمانه او علیه ایالات متحده آمریکا، بحث‌برانگیز بوده است.

احمدی‌نژاد در نوامبر ۲۰۲۰ در مصاحبه‌ای با مهدی نصیری، روزنامه‌نگار و تحلیل‌گر محافظه‌کار، مفهوم حجاب اجباری را به چالش کشیده و گفت: «اگر دینی را معرفی کنیم که مخالف خواسته‌های ذاتی انسان‌ها باشد، جایگاه چنین دینی کجاست؟ سرنوشت آن چگونه خواهد بود؟ آیا با دیکتاتوری تفاوتی دارد؟»

به‌سختی می‌توان گفت که آیا احمدی‌نژاد واقعاً تغییر کرده و جهان‌بینی‌های افراطی خود را کنار گذاشته است یا خیر. زیرا صداقت او همیشه محل تردید بوده است. منتقدان او استدلال می‌کنند که او به‌راحتی کلمات را می‌پیچاند تا موجه جلوه کند و به همین دلیل شخصیت قابل اعتمادی نیست. اما امتناع او از اظهارنظر در مورد اعتراضات اخیر، درحالی‌که اخیراً از ایران به‌خاطر حمایت از روسیه در حمله به اوکراین انتقاد کرده بود، نشان‌دهنده برنامه‌های آینده او و نقشی است که او می‌خواهد برای خود در این تحولات تعریف کند.

کامران بخاری، مدیر توسعه تحلیلی مؤسسه استراتژی و سیاست خطوط نو، به المانیتور گفت که احمدی‌نژاد در تلاش است تا ردای میانه‌روی بپوشد، اما در عین حال آگاه است که نمی‌تواند علیه نظام شورش کند. در مورد اعتراضات، احمدی‌نژاد در شرایط سختی قرار دارد. او می‌خواهد از وضعیت فعلی استفاده کند، اما به محدودیت‌های خود نیز آگاه است. معترضان به خاطر گذشته‌اش، از او حمایت نخواهند کرد. من گمان می‌کنم که او وضعیت را از نزدیک زیر نظر دارد و زمانی که خطرات انجام این کار به میزان قابل توجهی کمتر از پاداش‌های بالقوه‌اش باشد، وارد معرکه خواهد شد.

برخی دیگر از کارشناسان می‌گویند احمدی‌نژاد نمی‌خواهد با همدردی با معترضان، جایگاه خود را به‌عنوان یکی از معتمدان نظام از دست بدهد و خشم مقامات عالی‌رتبه ساختار سیاسی ایران را برانگیزد.